

Ajánlás a részvételi szabályozásról

A részvétel és a közösségek megerősítését alapvetően két módon kívánja elérni a projekt, az abban résztvevő szervezetek. Egyrészt képessé kell tenni a közösséget, annak tagjait a részvételre, készségeket, jártasságot kell fejleszteni, tanulást biztosítani számukra. Másrészt kötelezni kell a szakterületek döntéshozóit a részvételre, el kell érni, hogy minden szinten kötelező legyen a bevonás, az egyeztetéses döntéshozatal.

A részvételi törvény koncepciójának kiindulási alapja, hogy létre kell hozni egy olyan általános érvényű jogszabályt, amely kötelezővé teszi az állami döntéshozók számára az egyeztetéses döntéshozatalt. A részvételi törvényre alapozva, annak kötelezettségeit alkalmazva az államigazgatási szervek, hatóságok kidolgozhatják saját részletes szabályozásukat.

A részvételi szabályozást, annak szükségességét, lehetséges módzatait és hatásait megvitató workshopon kiindulási alapként a NIOK, az MTVSZ és az EMLA által közösen készített Részvételi törvény koncepció szolgált. Ennek rövid tartalmát és elvi megfontolásait elküldtük előzetesen a résztvevőknek. A workshopon élénk és szerteágazó vita alakult ki a következő témakörökben:

- A jelenlegi törvényi szabályozás ellentmondásai
- A jelenlegi egyeztetési, partnerségi gyakorlat és részvétel kulcsproblémái
- A közösségek megerősítésének és a részvétel elterjesztésének ideális és reális eszközei

Jelenlegi szabályozás ellentmondásai:

- Kötelezés nem elég erős, és a törvényi szabályozás erre nem biztosíték. Kötelezés nélkül nem aktivizálható a közigazgatás.
- Az állam a saját szabályait, működési kereteit erőlteti rá potenciális partnereire.
- Nincs olyan hatalom az állammal szemben, amely kikényszeríthetné az államtól a részvétel alapját adó hatalommegosztást.

A jelenlegi gyakorlat fő problémái:

- Politikai akarat, szemlélet nem megfelelő, erős az ellenállás a döntéshozók részéről a részvétellel kapcsolatban.
- Bizalom hiánya, általános letargia jellemző a részvétellel kapcsolatban.

SZÖVETSEG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

- Községek gyengék.
- Politikusok és az általuk irányított apparátus között feszültségek vannak.
- Szerződéskultúra túlságos erős, túlszabályozott, túladminisztrált a civil működés, egyeztetési tevékenység.
- Személyes kapcsolathálón alapuló egyeztetés kiszámíthatatlan és nehéz a folytonosságát garantálni.
- Kormányzati szervek hajlamosak a rájuk vonatkozó szabályok semmibe vételére.
- Részvételhez szükséges képesség hiánya (amely minden szereplő sajátja).
- Finanszírozási nehézségek (az egyeztetés forrásigényes, amelyre jelenleg egyik szereplőnek sincsen kielégítő háttere).
- A szabályozott, formális egyeztetési lehetőségek esetében a legnagyobb a manipuláció lehetősége.

Civilszervezetek részvételét a törvényi szabályozás képes-e garantálni, milyen mélységig kell a részvételt szabályozni?

Lehetséges válaszok:

- Általános normaalkotás – részvételi törvény
- Egyedi szinten szabályozni a közigazgatási döntéseket
- Kormánytól független szervezet felügyelete alá helyezni a részvételt
- Községek, helyi társadalom megerősítése, saját érdekérvényesítés támogatása, bizalom kiépítése
- Szemléletváltás a közigazgatáson belül
- Közös gyakorlatra és képességekre alapuló szabályalkotás (amelyet megelőz a bizalom kiépítése, valamely partnerségi gyakorlat kialakulása)
- Jelenlegi törvényi szabályozás betartására kényszeríteni a közigazgatást

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

Általánosan elfogadott vélemény, hogy a keretjogszabály csak abban az esetben működhet, eredményezheti a részvétel megerősödését, ha emellett megtörténik a részvételt segítő intézmények létrehozása, megerősítése, továbbá a képzés tétel is nagy hangsúlyt kap.

A fenti kérdéscsoportokra adott egyik válasz az egységes és általános részvételi törvényi szintű szabályozás. A képzés tétel elsődlegessége mellett szükséges egy rövid kerettörvény. Ennek tartalma még szakmai egyeztetést igényel.

A SZÖVETSÉG cselekvési terve az általános részvételi szabályozás elérése érdekében alapvetően a következő lépéseket tartalmazza:

1. A részvétel szabályozásáról koncepcionális vitaanyag kidolgozása.
2. Civil szakmai egyeztetés a részvétel szabályozásáról, civil szektorbeli támogatók toborzása a SZÖVETSÉG mellé a részvételi szabályozás kikényszerítésére.
3. A fenti problémák és elvek ismeretében az egyeztetett koncepció megismertetése a jogalkotókkal, közigazgatási döntéshozókkal.
4. Ajánlás kidolgozása a részvétel szabályozására a partnerek véleményének ismeretében.
5. A civil szektorral foglalkozó közigazgatási szervekkel (SzMM, MEH, területi döntéshozó szervek, hivatalok) és az Országgyűléssel aktív kommunikáció a koncepció elfogadásának, törvényben öntésének érdekében.
6. Sajtókampány, civil mozgósítás a kommunikáció támogatására.